

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky fond regionálneho rozvoja
OP Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020

MINISTERSTVO
DOPRAVY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

INFORMAČNÝ MATERIÁL PRE
PODNIKATEĽOV

Slovak Business Agency

| www.monitoringmsp.sk

| Aktualizácia k 30.06.2023

Prehľad zmien v legislatívnom prostredí s dopadom na malé a stredné podniky

Cieľom tohto dokumentu je informovať širokú podnikateľskú verejnosť o aktuálnych zmenách v legislatíve upravujúcej podmienky podnikania v Slovenskej republike, najmä s ohľadom na malé a stredné podniky (MSP). Dokument reflektuje najmä na zmeny prijaté za predchádzajúci štvrt'rok, ale sú v ňom uvedené aj informácie o predpisoch, ktoré boli prijaté v skoršom období a ktoré v dohľadnej dobe iba nadobudnú účinnosť. Informácie v dokumente sú radené chronologicky podľa ich publikovania v Zbierke zákonov.

© SBA, Bratislava, 2023

Materiál bol vypracovaný na základe právneho stavu k 30.06.2023.

Všetky práva vyhradené. Žiadna časť tejto brožúry nesmie byť reprodukováná, uchovaná v rešeršnom systéme alebo prenášaná akýmkoľvek spôsobom, vrátane elektronického, mechanického, fotografického alebo iného záznamu alebo akýmkoľvek systémom na ukladanie a vyhľadávanie informácií, bez predchádzajúcej dohody a písomného povolenia autora.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Prehľad novelizovaných legislatívnych predpisov v sledovanom období

	Novelizovaný predpis	Názov legislatívneho predpisu	Pozn. ¹
1	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 88/2023 o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách		1
2	Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov	Zákon č. 48/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
3	Zákon č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 69/2023 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 24/20058/20236 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	2
4	Zákon č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe	Zákon č. 58/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe v znení zákona č. 350/2020 Z. z.	1
5	Zákon č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, o zmene zákona č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch, zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach, zákona č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 55/2023 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, o zmene zákona č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch a zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 577/2001 Z. z. a zákona č. 14/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	2
6	Zákon č. 53/2023 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody		1
7	Zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 9/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2

¹ Poznámka: charakter novelizácie: 1 - priama úprava zákona, 2 - komplexná úprava viacerých zákonov.

8	Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 171/2023 Z. z. o sumách stravného		1
9	Zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 133/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov	2
10	Zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov	Zákon č. 111/2023 Z. z., ktorým sa dopĺňa zákon č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov	1
11	Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov	Zákon č. 128/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov	1
12	Zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci	Zákon č. 123/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov	2
13	Zákon č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií a o doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 124/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií a o doplnení niektorých zákonov	1
14	Nariadenie č. 465/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú maximálne ceny pre časť regulovanej dodávky elektriny a plynu pre vybraných koncových odberateľov a výšky taríf pre domácnosti a vybraných odberateľov elektriny	Nariadenie č. 139/2023 Z. z., ktorým sa mení nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 465/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú maximálne ceny pre časť regulovanej dodávky elektriny a plynu pre vybraných koncových odberateľov a výšky taríf pre domácnosti a vybraných odberateľov elektriny v znení neskorších predpisov	1
15	Zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov	Zákon č. 135/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov	2
16	Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	Zákon č. 125/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony	2

17	Zákon č. 669/2007 Z. z. o jednorázových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá	Zákon č. 159/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 669/2007 Z. z. o jednorázových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá a o doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov	2
18	Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov	Zákon č. 1/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov	1
19	Zákon č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov		1
20	Zákon č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom	Zákon č. 194/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov	1

**ZMENY V LEGISLATÍVE S NADOBUDNUTOU ÚČINNOSŤOU
V 2.Q 2023 (01.04.2023 - 30.06.2023)**

Informácie o Opatrení Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 88/2023 o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
opatrenie č. 88/2023 Z. z.	15.03.2023	01.04.2023

Prijatým opatrením sa zvyšujú sumy základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

Sumy základnej náhrady sa zvyšujú nasledovne:

- pre jednostopové vozidlá a trojkolky z **0,063 eura/km na 0,067 eura/km**,
- pre osobné cestné motorové vozidlá z **0,227 eura/km na 0,239 eura/km**.

Zároveň sa zrušuje Opatrenie č. 282/2022 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 48/2023 Z. z.	01.02.2023	01.04.2023

Bola prijatá novela Exekučného poriadku, ktorá **zavádza štyri základné donucovacie opatrenia, a to:**

- peňažnú pokutu,
- zadržanie vodičského preukazu,
- zadržanie osvedčenia o evidencii vozidla,
- použitie technických prostriedkov brániacich užívaniu veci.

Peňažnú pokutu ako donucovacie opatrenie môže po novom uložiť priamo súdny exekútor právnickej osobe do 1 000 eur a pri opakovanom uložení peňažnej pokuty, najviac v súhrne 30 000 eur.

Súdny exekútor môže podať aj návrh na uloženie donucovacieho opatrenia súdu, ak uloženie donucovacieho opatrenia priamo súdnym exekútorom nevedlo k splneniu dotknutej povinnosti alebo je zrejmé, že takéto opatrenie nebude postačujúce. Súd môže na návrh exekútora uložiť peňažnú pokutu právnickej osobe **až do výšky 10 % jej ročného obratu za predchádzajúce účtovné obdobie**, ak nie je možné zistiť ročný obrat, **najviac v súhrne 50 000 eur**.

Do maximálnej výšky peňažnej pokuty uloženej súdom **sa započítava** aj peňažná pokuta uložená súdnym exekútorom (ak bola uložená) za rovnaké porušenie dotknutej povinnosti.

Donucovacie opatrenia v podobe zadržania vodičského preukazu, použitia technických prostriedkov brániacich užívaniu veci alebo zadržanie osvedčenia o evidencii vozidla môže exekútor uložiť až v prípade, ak uloženie peňažnej pokuty nevedlo k splneniu dotknutej povinnosti. **Toto pravidlo sa však nepoužije, ak pôjde o exekúciu na vymoženie pohľadávky na výživnom.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 69/2023 Z. z.	17.02.2023	01.04.2023

Bola prijatá novela zákona, ktorá **zavádza zmeny za účelom zrýchlenia konania posudzovania vplyvov na životné prostredie.**

Novela zahŕňa najmä tieto zmeny:

- zavádza sa povinnosť pre správne orgány neprihliadať na pripomienky dotknutej verejnosti, ak sú zjavne nedôvodné,
- spresňujú sa povinné náležitosti zámeru navrhovanej činnosti. Pokiaľ sa nejedná o líniovú stavbu, stačí, ak zámer obsahuje len nulový variant a jeden variant navrhovanej činnosti, bez ďalších alternatív,
- zavádza sa možnosť príslušných orgánov neprihliadať na stanoviská, resp. pripomienky k zámeru navrhovanej činnosti, oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a rozsahu hodnotenia doručené po zákonom stanovených lehotách,
zavádza sa povinnosť dotknutých orgánov uplatňovať pripomienky k zámeru navrhovanej činnosti, k oznámeniu o zmene navrhovanej činnosti a k správe o hodnotení len v rozsahu svojej pôsobnosti,
zavádza sa možnosť neprihliadať v povoľovacom konaní k navrhovanej činnosti na odôvodnené písomné stanoviská a pripomienky, o ktorých už bolo rozhodnuté v konaní o posudzovaní vplyvov na životné prostredie,
menia sa povinné náležitosti rozhodnutia povoľujúceho orgánu. Explicitne sa špecifikuje, že rozhodnutie bude po novom musieť obsahovať podmienky, ktoré určil príslušný orgán v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku,
- umožňuje sa vykonávať prerokovania o rozsahu hodnotenia alebo konzultácií počas mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 aj za fyzickej účasti, ak sú dodržané opatrenia nariadené Úradom verejného zdravotníctva,
- umožňuje sa príslušnému orgánu zmeniť spracovateľa odborného posudku na základe písomného odôvodnenia navrhovateľa navrhovanej činnosti,
- zjednodušuje sa konanie o posudzovaní vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie v prípade, ak sa koná na základe vydania odborného stanoviska štátneho orgánu ochrany prírody a krajiny. Konanie prejde po novom priamo do fázy prerokovania a určenia rozsahu hodnotenia, čím sa preskočí fáza predloženia zámeru.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 282/2020 Z. z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 58/2023 Z. z.	02.02.2023	01.04.2023

Bola prijatá novela zákona, ktorá zabezpečuje implementáciu predpisov EÚ o výkone úradnej kontroly zásielok produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby alebo produktov z konverzie z tretích krajín na hraničných kontrolných staniciach alebo v kontrolných miestach SR vykonávanej kontrolným ústavom.

- **Rozširuje sa právomoc kontrolného ústavu** vykonávať úradné kontroly v oblasti ekologickej poľnohospodárskej výroby.
- Ustanovuje sa **povinnosť prevádzkovateľa vopred informovať kontrolný ústav o dovoze produktov ekologickej poľnohospodárskej výroby** z tretích krajín písomne v listinnej podobe alebo elektronickej podobe **najneskôr dva pracovné dni pred dovozom**. V informácii je povinný uviesť pôvod, druh, množstvo, dátum a miesto dovozu produktu ekologickej poľnohospodárskej výroby alebo produktu z konverzie z tretej krajiny.
- **Inšpekčná organizácia** môže prevádzkovateľovi pri zistení neplnenia podmienok ekologickej poľnohospodárskej výroby pri úradnej kontrole ukladať, meniť a rušiť opatrenia, ktorými ju poverí kontrolný ústav.

Novelou zákona sa taktiež **vypúšťa vstupné preverenie** pre prevádzkovateľov ekologickej poľnohospodárskej výroby.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, o zmene zákona č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch, zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach, zákona č. 517/2007 Z. z. o úžitkových vzoroch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 55/2023 Z. z.	02.02.2023	01.04.2023

Prijatou novelou zákona sa modernizuje právna úprava v oblasti priemyselného vlastníctva a jej prispôsobenie súčasným spoločenským podmienkam a moderným trendom v správnych konaniach.

Doplnenie zákona o patentových zástupcoch **zavádza možnosť realizovať odbornú skúšku patentového zástupcu dištančnou on-line formou**, ktorú súčasná právna úprava neumožňovala a je reakciou na nedávnu skúsenosť s pandemickou situáciou.

Doplnenie zákona o úžitkových vzoroch má zase za cieľ **urýchliť konanie o zápise úžitkového vzoru aktívnym prístupom prihlasovateľa**. Právo prihlasovateľa požiadať o odklad zverejnenia prihlášky v lehote troch mesiacov odo dňa podania prihlášky zostáva zachované, avšak právna úprava sa dopĺňa o **možnosť vzdať sa práva na podanie žiadosti o odklad zverejnenia prihlášky, čoho dôsledkom môže v takýchto prípadoch byť skoršie zverejnenie prihlášky úžitkového vzoru, a teda aj skorší zápis úžitkového vzoru do registra**.

Informácie o vydaní zákona č. 53/2023 Z. z. o akreditácii orgánov posudzovania zhody

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 53/2023 Z. z.	02.02.2023	01.04.2023

Bol prijatý nový zákon, na základe ktorého dochádza k **zavedeniu povinnosti pre žiadateľov a akreditované osoby podávať žiadosť o akreditačné služby a iné služby Slovenskej národnej akreditačnej služby (SNAS)** prostredníctvom informačného systému SNAS. Informačný systém SNAS slúži taktiež na komunikáciu medzi SNAS a subjektom, ktorý sa zaregistroval do informačného systému alebo akreditovanou osobou.

Akreditovaná osoba má aj informačné povinnosti vo vzťahu k SNAS, a to nasledovné:

- akreditovaná osoba je povinná bezodkladne informovať SNAS o každej zmene organizačnej zložky, ktorá má vykonávať činnosť akreditovanej osoby,
- **akreditovaná osoba, ktorá nie je právnickou osobou**, ktorej údaje sa zapisujú do Registra právnických osôb, podnikateľov a orgánov verejnej moci **je povinná bezodkladne informovať SNAS o každej zmene údajov o obchodnom mene a mieste podnikania** akreditovanej osoby, ak ide o fyzickú osobu - podnikateľa alebo obchodného mena a sídla akreditovanej osoby, ak ide o právnickú osobu a zmene identifikačného čísla organizácie. SNAS vyhodnotí vplyv týchto zmien na akreditovanú činnosť,
- medzi povinnosti akreditovanej osoby patrí aj povinnosť používať odkazy na udelenú akreditáciu a povinnosť používať akreditačnú značku SNAS na svojich dokumentoch a v obchodných vzťahoch všeobecne.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 9/2023 Z. z.	22.12.2022	01.04.2023

Predmetnou novelou sa natrvalo **znižuje sadzba DPH na 10 % pre reštauračné a stravovacie služby, ubytovacie služby, športoviská, ako aj služby súvisiace s prepravou osôb a pozemnými lanovkami a lyžiarskymi vlekmí** z dôvodu ich podpory, keďže znížená sadzba DPH pomôže podnikateľom stabilizovať ceny týchto služieb, prípadne má značný potenciál ceny v tomto sektore aj znížiť.

Pôvodne bola táto sadzba DPH znížená len na časovo obmedzené obdobie do 31. marca 2023 (novelou č. 516/2022 Z. z.), avšak prijatou novelou č. 9/2023 Z. z. došlo k prijatiu trvalej zmeny výšky DPH.

Zároveň sa novelou zákona **zvyšuje základná sadzba dane z liehu zo 100 % na 130 % a znížená sadzba dane z liehu z 50 % na 65 %**. Novela zákona sa dotkne podnikateľských subjektov, ktorí vyrábajú, spracúvajú alebo podnikajú s liehom.

Sadzba dane sa prvýkrát uplatní za zdaňovacie obdobie začínajúce prvým dňom kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom novela nadobudne účinnosť t. j. 1. apríla 2023.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 133/2023 Z. z.	30.03.2023	01.05.2023

Cieľom schválenej novely zákona je skvalitniť tvorbu práva a zapracovať požiadavku vyplývajúcu z Programového vyhlásenia vlády. **Presadzuje sa zásada, aby návrhy zákonov s vplyvom na podnikateľské prostredie nadobúdali účinnosť k 1. januáru alebo k 1. júlu príslušného kalendárneho roka**, s ohľadom na dodržanie dostatočnej legisvakančnej doby.

Toto ustanovenie o dni nadobudnutia účinnosti právneho predpisu **sa nemusí uplatniť**, ak sa jedná napríklad o návrh zákona, o ktorom NR SR rozhodla, že ho prerokuje v skrátanom legislatívnom konaní alebo právne záväzný akt Európskej únie, ktorý si vyžaduje implementáciu, či návrh zákona o štátnom rozpočte alebo ide o zákon vrátený prezidentom, ktorý bol prerokovaný v skrátanom legislatívnom konaní atď.

Po novom navyše platí, že pri **návrhu zákona podanom výborom alebo poslancom Národnej rady SR** treba návrh zákona vždy vopred **prerokovať s Ministerstvom hospodárstva Slovenskej republiky** z hľadiska jeho vplyvu na podnikateľské prostredie, pričom súčasťou stanoviska ministerstva hospodárstva k návrhu zákona je aj **vyčíslenie vplyvov** na podnikateľské prostredie.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 111/2023 Z. z.	16.03.2023	01.05.2023

Prijatou novelou sa zabezpečí riadny procesný postup prehliadky priestorov advokátskych kancelárií tak, aby nedochádzalo k nezákonným postupom orgánov činných v trestnom konaní (OČTK). **Novela má zabrániť tomu, aby sa vykonaním prehliadky a získaním dôverných informácií dôležitých pre prípravu obhajoby klienta zasiahlo do práva na obhajobu.**

Novela upravuje postup, ktorý umožní **izolovanie údajov relevantných pre trestné konanie** tak, aby sa chránili aj tretie osoby, voči ktorým advokát vykonáva svoju činnosť nesúvisiacu s prebiehajúcim trestným konaním a prehliadkou.

Prehliadka advokátskej kancelárie sa môže uskutočniť za prítomnosti sudcu pre prípravné konanie. Pri vykonávaní domovej prehliadky alebo prehliadky iných priestorov, v ktorých advokát vykonáva advokáciu, a v ktorých sa môžu nachádzať listiny, na ktoré sa vzťahuje povinnosť mlčanlivosti advokáta, je OČTK povinný vyžiadať si súčinnosť SAK a aj sudcu pre prípravné konanie, ktorý by vo veci rozhodoval.

Advokát, u ktorého sa vykonáva domová prehliadka alebo prehliadka iných priestorov, je oprávnený z priebehu prehliadky vyhotovovať zvukový alebo obrazovo-zvukový záznam. Rovnaké oprávnenie má aj zástupca komory, ako aj orgán vykonávajúci prehliadku.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 128/2023 Z. z.	29.03.2023	01.05.2023

Schválenou novelou zákona sa **zjednodušuje administratíva a podávanie daňových priznaní športových odborníkov**, ak majú príjmy z inej samostatnej zárobkovej činnosti, ak nepatria do príjmov zo závislej činnosti a sú tzv. aktívnymi príjmami. **Tieto príjmy športových odborníkov sa budú zdaňovať daňou vyberanou zrážkou.**

Daňovník sa však môže vopred písomne dohodnúť s platiteľom dane, že daň vyberanú zrážkou neuplatní. V takom prípade príjem zdaní sám podaním daňového priznania. Obdobný systém podľa predkladateľov platí aj pre zdaňovanie príjmov z vytvorenia diela a z podania umeleckého výkonu.

Postup podľa tohto návrhu zákona sa uplatní pri zdanení príjmov daňovníka plynúcich od 1. januára 2024.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 57/2018 Z. z. o regionálnej investičnej pomoci

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 123/2023 Z. z.	22.03.2023	01.05.2023

Prijatou novelou sa **zmierňujú vybrané podmienky na poskytnutie regionálnej investičnej pomoci** a súvisiace povinnosti, ktoré majú prijímatelia plniť v čase pretrvávajúcej energetickej krízy a jej negatívnych dôsledkov.

Povinnosť prijímateľa investičnej pomoci začať obstarávať dlhodobý hmotný a dlhodobý nehmotný majetok v súlade s rozhodnutím o poskytnutí investičnej pomoci sa predlžuje z 12 na 24 mesiacov. Zmena poskytuje prijímateľom investičnej pomoci väčší priestor na splnenie danej povinnosti s ohľadom na nepredvídateľný vývoj spôsobený energetickou krízou, ktorý mohol zásadne negatívne ovplyvniť spôsobilosť prijímateľov splniť danú povinnosť podľa pôvodných plánov a podmienok.

Povinnosť ukončiť práce na investičnom zámere sa predlžuje na päť rokov a pri veľkých investičných projektoch na sedem rokov.

Prechodným ustanovením sa dočasne, v rokoch 2023 a 2024, znižuje hodnota 85 % oprávnených nákladov uvedených v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci **na 70 %.**

Prechodným ustanovením sa dočasne, v rokoch 2023 a 2024, znižuje hodnota 90 % čistého nárastu pracovných miest uvedeného v rozhodnutí o poskytnutí investičnej pomoci **na 80 %.**

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 519/2022 Z. z. o solidárnom príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií a o doplnení niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 124/2023 Z. z.	22.03.2023	01.05.2023

Prijatou novelou sa **sadzba solidárneho príspevku z činností v odvetviach ropy, zemného plynu, uhlia a rafinérií zvýši z 55 % na 70 % zo základu pre výpočet príspevku.** Uvedená

sadzba príspevku sa použije na účely výpočtu príspevku za zdaňovacie obdobie prispievateľa, ktoré začína v kalendárnom roku 2023.

Zároveň sa novelou **vyňala z platenia solidárneho príspevku ťažba uhlia a lignitu**. Zámerom je podporiť transformáciu regiónu Horná Nitra, v ktorom sa tento rok končí ťažba hnedého uhlia.

Informácie o zmene a doplnení nariadenia č. 465/2022 Z. z., ktorým sa ustanovujú maximálne ceny pre časť regulovanej dodávky elektriny a plynu pre vybraných koncových odberateľov a výšky taríf pre domácnosti a vybraných odberateľov elektriny

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
nariadenie č. 139/2023 Z. z.	19.04.2023	01.05.2023

Vláda prijala nariadenie, ktorým sa **od 1. mája 2023 do konca roka 2023 rozšíri zastropovanie distribučných poplatkov pri elektrine na všetkých koncových odberateľov na úroveň roka 2022** - doteraz sa strop vzťahoval na domácnosti a vybraných odberateľov elektriny.

Jedná sa o výraznú pomoc pre všetkých spotrebiteľov - pre firmy, živnostníkov, samosprávy, škôlky, nemocnice či kostoly, a týka sa poplatkov za distribúciu pre všetkých odberateľov na území SR, ktorí majú IČO a vlastný elektromer.

K schéme kompenzácií, ktoré sa vyplácajú za elektrinu na úrovni 199 eur/MWh, pribudne teda aj kompenzácia poplatkov za distribúciu elektriny.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 135/2023 Z. z.	28.03.2023	01.06.2023

Prijatou novelou sa **zavádza možnosť vydania jedného potvrdenia, ktoré umožní občanom SR vycestovať do krajiny mimo EÚ s exemplárom živočicha a následne sa vrátiť bez povinnosti zdĺhavého postupu vybavovania vývozných a následne dovozných potvrdení.**

- Tieto potvrdenia budú totiž nahradené jedným potvrdením, čím zároveň **odpadne ďalšie poplatkové zaťaženie žiadateľa** spojené s potrebným vydaním viacerých rozhodnutí.
- Navyše, toto potvrdenie bude platiť na určitú dobu a dá sa použiť aj opakovane.
- Zavedením tejto možnosti sa vyjde v ústrety predovšetkým sokoliarom a dovolenkárom, ktorí už niekoľko rokov apelujú na možnosť vydania takéhoto špeciálneho potvrdenia, ktoré by slúžilo na vývoz a následný dovoz exemplárov živočíchov **za účelom účasti napr. na krátkodobých výstavách dravcov, súťažiach, či poľovačkách.**
- **Novela tiež umožní jednoduchšie vycestovať držiteľovi hudobného nástroja za účelom napr. súťaže alebo predvedenia hudobného diela.**

Informácie o vydaní opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 171/2023 Z. z. o sumách stravného

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 171/2023 Z. z.	30.03.2023	01.06.2023

Sumy stravného pri pracovných cestách boli naposledy zvýšené opatrením s účinnosťou od 1. januára 2023 na základe indexu cien jedál a nealkoholických nápojov v reštauračnom stravovaní za mesiac august 2022.

Opatrením sa suma stravného pre jednotlivé časové pásma zvyšuje s účinnosťou od 1. júna 2023 nasledovne:

- 5 hodín až 12 hodín trvania pracovnej cesty zo 6,80 eura **na 7,30 eura**,
- nad 12 hodín až 18 hodín trvania pracovnej cesty z 10,10 eura **na 10,90 eura**,
- nad 18 hodín trvania pracovnej cesty zo 15,30 eura **na 16,40 eura**.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 125/2022 Z. z.	24.03.2022	01.06.2023

Prijatou novelou sa **zaviedlo elektronické potvrdzovanie dočasnej pracovnej neschopnosti (tzv. e-PN)**, ktoré má významne znížiť administratívne zaťaženie poistencov, poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, zamestnávateľov a Sociálnej poisťovne, nakoľko nahradí doterajšie tlačivo predpísané

Sociálnou poisťovňou, ktoré bolo potrebné fyzicky doručovať zamestnávateľovi aj do Sociálnej poisťovne. **Zavedením e-PN sa odstraňuje potreba fyzického doručovania tlačiva zamestnávateľovi a súčasne aj pre poskytovateľa zdravotnej starostlivosti doručovať príslušnú časť tlačiva do Sociálnej poisťovne.** Celý proces od potvrdzovania dočasnej PN až po ukončenie dočasnej PN bude v čo najväčšej možnej miere realizovaný elektronickým spôsobom a nahradí momentálne používané tlačivo, zamestnávateľ tak údaje o PN svojho zamestnanca dostane automaticky zo Sociálnej poisťovne.

Záznam e-PN budú vypisovať, resp. posudzovať a rozhodovať o dočasnej PN aj všetci lekári poskytujúci špecializovanú ambulantnú starostlivosť, čím sa má odbremeniť všeobecný lekár od administratívneho úkonu vypisovania záznamu e-PN.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 669/2007 Z. z. o jednorázových mimoriadnych opatreniach v príprave niektorých stavieb diaľnic a ciest pre motorové vozidlá

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 159/2023 Z. z.	02.05.2023	01.06.2023

Bol prijatý zákon, ktorý ustanovuje, že **začiatkom prípravy investície pri stavbe diaľnice je úkon subjektu verejnej správy smerujúci k získaniu záverečného stanoviska EIA alebo úkon, ktorým subjektu verejnej správy vzniká záväzok realizácie investície.**

Samotným začiatkom prípravy investície sa na účely tohto zákona rozumie výlučne jedna z týchto skutočností podľa toho, ktorá nastane skôr:

- zverejnenie oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania, ktorého predmetom je realizácia investície, resp. oznámenia použitého ako výzva na súťaž,
- zverejnenie oznámenia o vyhlásení verejného obstarávania na prípravu dokumentácie pre stavebné povolenie,
- vypracovanie zámeru podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Novela ďalej ustanovuje, že **rozhodnutie o umiestnení stavby diaľnice platí päť rokov odo dňa jeho vykonateľnosti**, pričom stavebný úrad môže v odôvodnených prípadoch na žiadosť stavebníka určiť dlhšiu platnosť. **Rozhodnutie nestráca platnosť**, pokiaľ bola v uvedených lehotách podaná žiadosť o stavebné povolenie alebo o povolenie na terénne úpravy, práce a zariadenia podľa tohto zákona alebo ak sa začalo s využitím územia na určený účel.

Účelom novely je zefektívniť a akcelerovať proces prípravy realizácie stavieb diaľnic, zabezpečiť plynulosť jednotlivých prípravných fáz projektov diaľnic a eliminovať duplicitné hodnotenia v krátkych časových odstupoch medzi jednotlivými fázami prípravy realizácie diaľnic.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 1/2023 Z. z.	07.12.2022	01.06.2023

Bola prijatá novela Zákonníka práce, ktorá **opätovne naviaže príplatky za prácu na minimálnu mzdu**. Výška príplatkov za prácu sa upravuje nasledovne:

- **výška mzdového zvýhodnenia za prácu v sobotu**, najmenej v sume **50 % minimálnej mzdy** v eurách za hodinu a u zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca pravidelne vykonávala v sobotu, sa umožňuje dohodnúť nižšiu sumu, najmenej 45 % minimálnej mzdy za hodinu,
- **výška mzdového zvýhodnenia za prácu v nedeľu** najmenej v sume **100 % minimálnej mzdy** v eurách za hodinu a u zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa práca pravidelne vykonávala v nedeľu, najmenej 90 % minimálnej mzdy za hodinu,
- **výška mzdového zvýhodnenia za nočnú prácu** najmenej v sume najmenej **40 % minimálnej mzdy za hodinu**, a ak ide o zamestnanca vykonávajúceho rizikovú prácu, najmenej v sume 50 % minimálnej mzdy a u zamestnávateľa, u ktorého sa vzhľadom na povahu práce alebo podmienky prevádzky vyžaduje, aby sa prevažná časť práce vykonávala ako nočná práca, sa umožňuje dohodnúť nižšiu sumu, najmenej však 35 % minimálnej mzdy za hodinu,
- **za sťažený výkon práce** bude mzdová kompenzácia najmenej vo výške **20 % minimálnej mzdy za hodinu**. Za každú hodinu neaktívnej časti pracovnej pohotovosti mimo pracoviska sa stanovuje mzdová kompenzácia vo výške najmenej 20 % minimálnej mzdy za hodinu,

- **zvýšenie hodinovej odmeny za prácu vo sviatok** zamestnancom, ktorí vykonávajú prácu na základe dohôd o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru, najmenej o sumu minimálnej mzdy za hodinu.

Informácie o vydaní zákona č. 150/2022 Z. z. o zmene a doplnení niektorých zákonov v súvislosti s novými sídlami a obvody súdov

číslo	dátum schválenia	dátum účinnosti
zákon č. 150/2022 Z. z.	27.04.2022	01.06.2023

Prijatým zákonom dochádza k zániku a odovzdávaní agendy preberajúcim súdom. Od 1. júna 2023 sa Okresné sudy Bratislava I až IV premenujú na Mestské sudy Bratislava I až IV a zároveň bude každý z nich preberať inú agendu. **Obchodnoprávna agenda prípadne na Mestský súd Bratislava III**, ktorý bude viesť obchodný register pre obvod Krajského súdu v Bratislave. **Rovnako v Košiciach bude agendu obchodného registra po novom viesť Mestský súd Košice.**

Táto zmena bude mať dopad na povinnosť uvádzať označenie registrového súdu, ktorý zapísanú osobu eviduje na obchodných listoch a objednávkach vyhotovených v písomnej či elektronickej podobe.

- Podnikatelia so sídlom v Bratislave a okolí alebo v Košiciach a okolí, majú po novom povinnosť na svojich firemných dokumentoch či na webovej stránke uvádzať, že ich do obchodného registra zapísal Mestský súd Bratislava III alebo Mestský súd Košice.
- Živnostníci nie sú zapísaní v obchodnom registri, a preto sa ich uvedená zmena nijakým spôsobom nedotkne – s výnimkou zásahov do zmluvnej dokumentácie, kde budú musieť živnostníci upraviť údaje svojich zmluvných partnerov z Bratislavy a Košíc, ktorí sú zapísaní v obchodnom registri.

Informácie o zmene a doplnení zákona č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom

číslo novely	dátum schválenia novely	dátum účinnosti novely
zákon č. 194/2023 Z. z.	18.05.2023	15.06.2023

Novelou zákona sa ustanovujú **výnimky zo zákazu prevodu vlastníctva k pozemkom, ktoré tvoria verejný majetok (neknihované pozemky)** a ktoré sú vo vlastníctve štátu a v správe Slovenského pozemkového fondu.

Zákaz prevodu vlastníctva k týmto pozemkom sa po novom nevzťahuje na prevod pozemkov, ktorých účelom je usporiadania vlastníckych vzťahov k pozemkom:

- určeným na výstavbu alebo ťažbu alebo realizáciu kompenzačného opatrenia,
- pod stavbami vrátane priradeného príľahlého pozemku, ktorý svojím umiestnením a využitím tvorí neoddeliteľný celok so stavbou, alebo na ktorých je umiestnený cintorín, športový areál alebo verejná zeleň.